

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

WYPADEK, 2023-0001

UCHWAŁA

z dnia 22 maja 2023 r.

Rodzaj, typ statku powietrznego:	Śmigłowiec, Robinson R22 oznaczony jako YOYO
Znaki rozpoznawcze SP:	SP-HEYO
Data zdarzenia:	10 stycznia 2023 r.
Miejsce zdarzenia:	Leśnia Jania

Po analizie materiałów dotyczących powyższego zdarzenia lotniczego, dostępnych Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych ustalono, że:

1. Zdarzenie miało następujący przebieg

W dniu zdarzenia pilot (mężczyzna w wieku 51 lat) około godziny 13:20¹ wystartował śmigłowcem o znakach rozpoznawczych SP-HEYO z lądowiska zlokalizowanego w miejscowości Smętowo Graniczne (około 20 NM na północ od Grudziądza). Pilot nie złożył planu lotu, oraz nie utrzymywał łączności z FIS Gdańsk.

O godzinie 17:45 rodzina pilota poinformowała Policję, że śmigłowiec nie wrócił na miejsce startu a z pilotem nie ma kontaktu. Rozpoczęto akcję poszukiwawczą śmigłowca z udziałem: Policji, Straży Pożarnej, SAR z Lotniczego Zespołu Poszukiwawczo Ratowniczego nr 5 (EPOK), oraz Naziemnego Zespołu Poszukiwawczo-Ratowniczego z 7 Pomorskiej Brygady Obrony Terytorialnej z Gdańska.

Około godziny 20:45 odnaleziono wrak rozbitego śmigłowca w okolicy miejscowości Leśna Jania. Pilot poniósł śmierć na miejscu.

2. Postanowienie PKBWL

Działając na podstawie Art. 135 pkt. 6 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (z późn. zm.) PKBWL postanowiła odstąpić od badania wyżej wymienionego zdarzenia, ponieważ statek powietrzny został zbudowany oraz był użytkowany niezgodnie z obowiązującymi przepisami.

¹ Wszystkie czasy w uchwale podano w LMT, w dniu zdarzenia LMT=UTC+1 h

3. Informacje uzupełniające

Ponieważ we wraku śmigłowca nie odnaleziono dokumentacji SP, Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych wystąpiła do Urzędu Lotnictwa Cywilnego (ULC) z prośbą o przekazanie informacji na temat śmigłowca zarejestrowanego ze znakami SP-HEYO.

Zgodnie z dokumentacją posiadaną przez ULC, pierwszy właściciel śmigłowca (MANUFAKTURA LOTNICZA Sp. z o. o.) złożył w Urzędzie „Informację o dokonaniu oceny zdadności urządzenia latającego wpisanego do ewidencji statków powietrznych lub urządzenia latającego nie wpisanego do tej ewidencji i oznaczonego znakami rozpoznawczymi przydzielonymi producentowi lub podmiotowi oceniającemu wyrób lub jego projekt typu”, która zawiera m. in. następujące informacje na temat śmigłowca:

- typ, model lub nazwa: YOYO SERIE I;
- oznaczenie fabryczne: YOYO SERIE I;
- seria i numer fabryczny: ML-H-001;
- producent: AERO ELI SERVIZI/MANUFAKTURA LOTNICZA, oraz;
- zapis „*śmigłowiec seryjnie produkowany certyfikowany Aero Eli Servi
zbudowany/złożony z fabrycznego zestawu przez Manufaktura sp. z o.o.*”.

Zgodnie z dokumentacją, zbudowany/złożony śmigłowiec został zarejestrowany dnia 14 lutego 2017 r. przez Aero Club D'Italia pod znakami: N. I-C710. Następnie znaki te zmieniono na SP-HEYO wpisując SP do polskiej ewidencji. Z czasem śmigłowiec zmienił właściciela.

Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego przeprowadził w dniu 30 sierpnia 2022 r. planowaną, zapowiedzianą kontrolę w ramach nadzoru bieżącego, dotyczącą śmigłowca SP-HEYO.

Na skutek wykrytych podczas kontroli nieprawidłowości dnia 30 sierpnia 2022 r. Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego wydał decyzję, zgodnie z którą:

- 1) *Zabezpiecza statek powietrzny o znakach rejestracyjnych SP-HEYO,*
- 2) *Nadaje decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.*

Decyzja Prezesa ULC o zabezpieczeniu SP pozostawała w mocy do chwili wypadku śmigłowca oznaczonego SP-HEYO.

Ponadto, podczas oględzin miejsca zdarzenia, Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych ujawniła przytwierdzoną do wraku śmigłowca tabliczkę znamionową zawierającą dane ujęte w poniższej tabeli.

Tabela 1.

RUBRYKA	TREŚĆ	UWAGI PKBWL
PRODUCER	AERO ELI SERVIZI	Informacja niezgodna zarówno z nazwą producenta śmigłowców Yo-Yo tj. „Aero Eli Servizi di Zecca Davide” jak i z informacjami zawartymi w dokumentacji śmigłowca SP-HEYO złożonej w ULC, gdzie widnieje zapis: „AERO ELI SERVIZI”
MODEL	YOYO SERIE I	Oznaczenie niezgodne z oznaczeniem śmigłowców produkowanych przez „Aero Eli Servizi di Zecca Davide” tj. „Yo-Yo”.
SERIAL NO.	ML-H-001	-
ENGINE	LYCOMING IO320	Oznaczenie niezgodne z tabliczką znamionową silnika ujawnionego we wraku. We wraku znajdował się silnik oznaczony „O-320-B2C”
HP:	180	Oznaczenie niezgodne z tabliczką znamionową silnika ujawnionego we wraku. We wraku znajdował się silnik o deklarowanej mocy „NORMAL 160 HP”.
Certificate issued in accordance with	DZ. U. POZ. 1497	-

Dnia 13 lipca 2021 r. właściciel firmy Aero Eli Servizi srl, producenta śmigłowców typu Yo-Yo, przesłał do Urzędu Lotnictwa Cywilnego oświadczenie, w którym informuje, że firma Manufaktura Lotnicza sp. z o. o. nie jest upoważniona przez Aero Eli Servizi srl do produkcji, modyfikacji, wykonywania obsługi technicznej serii śmigłowców typu Yo-Yo, a także, że Aero Eli Servizi srl nigdy nie upoważniała spółki Manufaktura Lotnicza do używania jej znaku towarowego w odniesieniu do nowych statków powietrznych lub modyfikacji istniejących.

4. Podjęte działania

Zważywszy na szereg nieprawidłowości wykrytych podczas kontroli śmigłowca SP-HEYO przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego oraz podczas badania wypadku tego śmigłowca przez PKBWL, a także biorąc pod uwagę pozostającą w mocy decyzję Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 30 sierpnia 2022 r. o zabezpieczeniu statku powietrznego o znakach rejestracyjnych SP-HEYO, Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych postanowiła odstąpić od dalszego badania zdarzenia.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że jest to kolejne zdarzenie w przeciągu ostatnich lat, od badania którego PKBWL odstępuje z powodu podobnych nieprawidłowości związanych z nielegalną budową, modyfikacją lub eksploatacją SP wykonanego na bazie zużytych podzespołów śmigłowców Robinson R22.

W związku z wykrytymi nieprawidłowościami, PKBWL powiadomiła o podejrzeniu naruszenia przepisów karnych: Policję, Prokuraturę oraz Prezesa ULC.

Nadzorujący badanie

.....

Przewodniczący Komisji

.....